

Sygn. akt: X U 123/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Protokolant: Dorota Wabnitz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 września 2016 r. we W.

sprawy z odwołania **R. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) R. N. we W.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 7 stycznia 2016 r. znak: (...)

w sprawie **R. N.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek chorobowy

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. w pkt 2 w ten sposób, że zwalnia wnioskodawcę R. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) R. N. we W. z obowiązku zwrotu na fundusz chorobowy świadczenia wypłaconego K. K. z tytułu zasiłku chorobowego za okres od 1 października 2015 r. do 15 października 2015 r. w kwocie 604,05 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości 10,59 zł łącznie 614,64 zł;

II. orzeka, że koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R. N. wniósł odwołanie od pkt 2 decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 7 stycznia 2016 r. zgodnie z którą strona pozwana zobowiązał go jako płatnika do zwrotu nienależnego świadczenia na fundusz chorobowy wypłaconego K. K. z tytułu zasiłku chorobowego za okres od 1 października 2015 r. do 15 października 2015 r. w kwocie 604,05 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości 10,59 zł łącznie 614,64 zł.

W/w decyzja zawierała również pkt 1 decyzji, zgodnie z którym strona pozwana odmówiła ubezpieczonej K. K. prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia u wnioskodawcy za okres od 1 października 2015 r. do 17 grudnia 2015 r. i nadal.

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca podniósł, że w dniu 19 sierpnia 2015 r. zostały wysłane dokumenty do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 24 sierpnia 2015 r. do 16 września 2015 r. natomiast w dniu 16 września 2015 r. zostało do strony pozwanej wysłane kolejne zwolnienie lekarskie do 15 października 2015 r. Stosunek pracy ubezpieczonej K. K. ustał w dniu 30 września 2015 r. Zgłoszenie wyrejestrowania wnioskodawca jako płatnik składek zgłosił w wymaganym terminie 7 dni. Pracodawca nie ma obowiązku informowania strony pozwanej o fakcie zwolnienia w żaden inny sposób, w szczególności odrębnym pismem. Dokumentem informującym o zakończeniu zatrudnienia jest dokument (...), który został przez wnioskodawcę złożony.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od ubezpieczonej na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu argumentacji organ rentowy wskazał na przepisy art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a także inne przepisy, a także podniósł, iż z posiadanej dokumentacji wynika, że w Oddziale ZUS zostało złożone roszczenie o wypłatę zasiłku chorobowego od 24.08.2015r. do 15.10.2015r. dla Pani K. K. z tytułu zatrudnienia w (...) R. N. z siedzibą we W. przy ul. (...). W zaświadczeniu płatnika składek ZUS Z-3 (wpływ do ZUS dnia 24.08. 2015r.) pracodawca poinformował, że Pani K. K. jest zatrudniona od (...). Przedmiotowy druk zaświadczenia płatnika składek zawiera pouczenie, o zobowiązaniu zakładu pracy poinformowania płatnika zasiłku chorobowego o okolicznościach mających wpływ na prawo do przedmiotowego zasiłku, które uległy zmianie w stosunku do danych podanych w zaświadczeniu płatnika składek. Na podstawie powyższych dokumentów zgodnie z przepisami prawa podjęto wypłatę zasiłku chorobowego m.in. w dniu 19.10.2015r. za okres od 01.10.2015r. do 15.10.2015r. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że z dniem 30.09.2015r. została rozwiązana umowa o pracę z K. K.. Biorąc pod uwagę fakt, że od 01.10.2015r. Pani K. K. kontynuuje działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym, tym samym nie ma prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego. Wobec powyższego strona pozwana stwierdza, że do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 01.10.2015r.

do 15.10.2015r. doszło z winy wnioskodawcy, który nie poinformował niezwłocznie płatnika zasiłku chorobowego o rozwiązaniu umowy o pracę z Panią K. K. z dniem 30. 09. 2015r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. N. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) R. N. we W. i świadczy usługi w zakresie usług księgowych.

Wnioskodawca zatrudniał ubezpieczoną K. K. od 20 lutego 2012 r. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca w sierpniu 2015 r. zatrudniał 15 pracowników.

K. K. była niezdolna do pracy, w związku z czym wnioskodawca jako pracodawca wypłacił na jej rzeczy wynagrodzenie chorobowe w okresach od 22 lipca 2015 r. do 23 sierpnia 2016 r.

Zwolnienie lekarskie przedłożone przez K. K. w dniu 19 sierpnia 2015 r. za okres do 16 września 2015 r. wnioskodawca przekazał do strony pozwanej wraz z drukiem ZUS Z 3 w dniu 25 sierpnia 2015 r.

Następnie do strony pozwanej zostało przesłane kolejne zwolnienie lekarskie za okres od 17 września 2015 r. do 15 października 2015 r. z uwagi na fakt, że wnioskodawca nie był płatnikiem zasiłku chorobowego.

Dowód: zeznania świadka I. D. k. 48 (płyta CD)

Przesłuchanie wnioskodawcy k. 37 (płyta CD)

Akta strony pozwanej

W dniu 30 września 2015 r. ustał stosunek pracy pomiędzy wnioskodawcą a ubezpieczoną K. K..

Drukiem (...) wnioskodawca w dniu 30 września 2015 r. wyrejestrował K. K. z ubezpieczeń społecznych jako pracownika z dniem 1 października 2015 r. Wnioskodawca jest w posiadaniu potwierdzenia o wysyłce w/w druku do strony pozwanej za pomocą systemu Płatnik.

Dowód: zeznania świadka I. D. k. 48 (płyta CD)

Przesłuchanie wnioskodawcy k. 37 (płyta CD)

(...) P (...) k. 3

Informacja o wysyłce i potwierdzeniu k. 4

W okresie od 24 sierpnia 2015 r. do 15 października 2015 r. strona pozwana zrealizowała wypłatę zasiłku chorobowego na rzecz ubezpieczonej K. K., przy czym za okres od 1 października 2015 r. do 15 października 2015 r. w kwocie 604,05 zł.

Dowód: akta strony pozwanej

Decyzją z dnia 7 stycznia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 84 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz.121 z późn.zm.) i art.13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U z 2014r. póź. 159 z późn.zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 02.04.2012r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2013 poz.229 z późn.)

- odmówił K. K. prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia w (...) R. N. z siedzibą we W., przy ul. (...), za okres od 01.10.2015r. do 17.12.2015r. i nadal

- zobowiązał zakład pracy (...) R. N. z siedzibą we W. przy ul. (...), do zwrotu nienależnego świadczenia na fundusz chorobowy z tytułu zasiłku chorobowego wypłaconego Pani K. K. za okres od 01.10.2015r. do 15.10.2015r. w kwocie 604,05zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości 10,5 9zł łącznie: 614,64zł.

W uzasadnieniu decyzji strona pozwana wskazała, że z posiadanej dokumentacji wynika, że w Oddziale ZUS zostało złożone roszczenie o wypłatę zasiłku chorobowego od 24.08.2015r. do 15.10.2015r. dla Pani K. K. z tytułu zatrudnienia w (...) R. N. z siedzibą we W. przy ul. (...). W zaświadczeniu płatnika składek ZUS Z-3 (wpływ do ZUS dnia 24.08.2015r.) pracodawca poinformował, że Pani K. K. jest zatrudniona od 20.02.2012r. Przedmiotowy druk zaświadczenia płatnika składek zawiera pouczenie, o zobowiązaniu zakładu pracy poinformowania płatnika zasiłku chorobowego o okolicznościach mających wpływ na prawo do przedmiotowego zasiłku, które uległy zmianie w stosunku do danych podanych w zaświadczeniu płatnika składek. Na podstawie powyższych dokumentów zgodnie z przepisami prawa podjęto wypłatę zasiłku chorobowego m.in. w dniu 19.10.2015r. za okres od 01.10.2015r. do 15.10.2015r. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że z dniem 30.09.2015r. została rozwiązana umowa o pracę z K. K.. Biorąc po uwagę fakt, że od 01.10.2015r. Pani K. K. kontynuuje działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym, tym samym nie ma prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego. Wobec powyższego strona pozwana stwierdza, że do wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 01.10.2015r.

do 15.10.2015r. doszło z winy wnioskodawcy, który nie poinformował niezwłocznie płatnika zasiłku chorobowego o rozwiązaniu umowy o pracę z Panią K. K. z dniem 30. 09. 2015r.

Dowód: decyzja strony pozwanej - plik akta ZUS.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona pozwana w uzasadnieniu swojej decyzji wskazała, że wnioskodawca jako płatnik nie dopełnił obowiązku wynikającego z pouczenia z druku ZUS-Z3 w ten sposób, że nie powiadomił strony pozwanej o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłku chorobowego wypłacanego K. K. tj. o rozwiązaniu umowy o pracę z ubezpieczoną K. K., a tym sam do wypłaty nienależnego świadczenia w postaci zasiłku chorobowego na rzecz K. K. od dnia 1 października 2015 r. doszło z winy wnioskodawcy jako płatnika.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, okoliczności wskazane zarówno w uzasadnieniu decyzji, jak i w odpowiedzi na odwołanie nie miały miejsca.

Przede wszystkim podstawą odpowiedzialności wnioskodawcy jako płatnika składek stanowiłby w niniejszym postępowaniu art. 84 ust 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1 (tj. świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania oraz świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia), obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

Sąd Najwyższy w wyroku z 10.06.2008 r., I UK 376/07, OSNP 2009 Nr 21-22, poz. 295 m. in. wskazał, że obowiązek zwrotu wypłaconych nienależnie świadczeń z ubezpieczenia społecznego obciąża płatnika składek w myśl art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tylko wówczas, gdy ich pobranie spowodowane było przekazaniem przez niego nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość, a jednocześnie brak jest podstaw do żądania takiego zwrotu od osoby, której faktycznie świadczenie to wypłacono, bowiem nie można uznać, że pobrała je nienależnie w rozumieniu art. 84 ust. 2 ustawy systemowej. Podobne stanowisko zajęto też w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17.01.2012 r., I UK 194/11, niepubl., w którym Sąd Najwyższy trafnie uznał, że obowiązek zwrotu wypłaconych nienależnie świadczeń z ubezpieczeń społecznych obciąża płatnika składek tylko wówczas, gdy brak jest podstaw do żądania takiego zwrotu bezpośrednio od osoby, której to świadczenie wypłacono, ponieważ nie można uznać, że pobrała je nienależnie w rozumieniu art. 84 ust. 2 ustawy. Zasadą wynikającą z art. 84 ust. 1 jest więc obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia przez osobę, która je pobrała. W związku z powyższym płatnik składek nie jest zobowiązany do zwrotu świadczeń nienależnie pobranych przez inne osoby, wówczas gdy obowiązujące przepisy umożliwiają dochodzenie zwrotu od osoby, której świadczenie faktycznie wypłacono (art. 84 ust. 6). W ocenie Sądu, mając na uwadze w/w jednolitą już linię orzecniczą, to od pracownika w pierwszej kolejności pobierającego świadczenia z ubezpieczeń społecznych organ rentowy winien żądać zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia.

Decyzją z dnia 7 stycznia 2016 r. strona pozwana odmówiła jedynie ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego, natomiast w żaden sposób nie zobowiązała jej do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, który został jej przez stronę pozwana wypłacony, lecz bezpośrednio zażądała zwrotu tego zasiłku od wnioskodawcy, w ten sposób naruszając przepis art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w interpretacji orzecnictw Sądu Najwyższego.

Choćby z tych przyczyn zaskarżona decyzja w pkt 2 była niezasadna i odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Niezależnie jednak od powyższego, należy wskazać, że zaskarżona przez wnioskodawcę decyzja w pkt 2 była niezasadna również dlatego, że wnioskodawca dopełnił wszystkich obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zgłoszenia i wyrejestrowania ubezpieczonej K. K. z ubezpieczeń, a także poinformował o wszystkich wymaganych zmianach związanych z wypłatą zasiłku na rzecz ubezpieczonej.

Zgodnie z art. 36 ust 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, każda osoba, w stosunku do której wygasł tytuł do ubezpieczeń społecznych, podlega wyrejestrowaniu z tych ubezpieczeń. Zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 7 dni od daty zaistnienia tego faktu, z zastrzeżeniem ust. 12 i 14.

W niniejszej sprawie, jak wynika z przedstawionego przez wnioskodawcę druku (...) P (...) oraz z przedstawionego przez niego potwierdzenia elektronicznego nadania tego dokumentu do ZUS, wnioskodawca dokonał wyrejestrowania ubezpieczonej K. K. w związku z ustaniem stosunku pracy z dniem 30 września 2015 r. Do wyrejestrowania

z ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zgłaszania do ubezpieczeń społecznych. Zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych dokonuje się na formularzu według określonego wzoru albo przez transmisję danych w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1114). Wyrejestrowanie z ubezpieczenia społecznego następuje w formie papierowej, według ustalonego wzoru, albo przez transmisję danych w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne wygenerowanego z oprogramowania interfejsowego stosowanego do wymiany informacji pomiędzy płatnikami a Zakładem, albo w formie wydruku z tego oprogramowania.

Strona pozwana nie zakwestionowała w żaden sposób przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentów. Brak było zatem dla Sądu podstaw do zakwestionowania ich prawdziwości czy też rzetelności.

Skoro zatem wnioskodawca dopełnił obowiązku wynikającego z art. 36 ust 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tj. dokonał wyrejestrowania ubezpieczonej K. K. z ubezpieczeń, tym samym w ocenie Sądu wykonał wszelkie nałożone na niego prawem obowiązki poinformowania strony pozwanej o wszelkich zmianach dotyczących wypłaty na rzecz ubezpieczonej zasiłku chorobowego.

W żaden sposób wnioskodawca jako płatnik składek za ubezpieczoną K. K., który był jej pracodawcą do dnia 30 września 2015 r. nie miał obowiązku informowania strony pozwanej o jakichkolwiek okolicznościach związanych z wypłatą zasiłku chorobowego na rzecz ubezpieczonej po ustaniu zatrudnienia tj. od dnia 1 października 2015 r.

Sąd zobowiązał jednak pełnomocnika strony pozwanej na rozprawie w dniu 5 lipca 2016 r. aby wskazał podstawę, dlaczego strona pozwana uważa, że wnioskodawca jako były pracodawca ubezpieczonej K. K. (gdyż pracodawcą był jedynie do dnia 30.09.15 r.) miał obowiązek informowania str. pozwanej o jakichkolwiek okolicznościach związanych z ubezpieczeniem K. K. od dnia 1.10.2015 r., kiedy osoba ta nie była już pracownikiem wnioskodawcy, na jakiej podstawie K. K. miała obowiązek informowania w-cy o tym, że od dnia 1.10.15 r. kontynuuje działalność gospodarczą. Pomimo zobowiązania do wskazania w/w podstawy w terminie 14 dni pełnomocnik strony pozwanej nie wykonał zobowiązania Sądu.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania, aby wnioskodawca jako były pracodawca ubezpieczonej K. K. miał jakikolwiek obowiązek informowania strony pozwanej o tym, czy istniała jakakolwiek okoliczność powstała po ustaniu zatrudnienia mająca wpływ na wypłatę na rzecz ubezpieczonej zasiłku chorobowego przez stronę pozwaną po ustaniu zatrudnienia u wnioskodawcy, niezależnie od tego, czy w rzeczywistości wnioskodawca jako były pracodawca (płatnik) miał jakakolwiek możliwość uzyskania takich informacji.

Zatem skoro brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, aby wnioskodawca jako były pracodawca K. K. miał obowiązek informowania strony pozwanej o okolicznościach mających wpływ na wypłatę zasiłku chorobowego na rzecz K. K. po ustaniu zatrudnienia (gdyż wnioskodawca dokonał prawidłowego wyrejestrowania ubezpieczonej po ustaniu zatrudnienia z dniem 30 września 2015 r.), a dodatkowo skoro strona pozwana nie wносиła w pierwszej kolejności do ubezpieczonej o zwrot nienależnie pobranego przez nią zasiłku chorobowego, należało odwołanie wnioskodawcy uwzględnić.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd dał wiarę przedstawionym w sprawie dowodom z dokumentacji ZUS, a przede wszystkim dowodom przedstawionym przez wnioskodawcę, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności.

Oceny zeznań świadka I. D. oraz wnioskodawcy, Sąd dokonał w kontekście całego zebranego w sprawie materiału dowodowego. W ocenie Sądu, zeznania te należało uznać za wiarygodne, gdyż były logiczne i spójne ze sobą. Nadto, świadek składała zeznania po odebraniu przyrzeczenia w sposób zdecydowany i pewny, nie mając żadnych wątpliwości co do złożonych przez wnioskodawcę dokumentów.

Na podstawie art. 242 kpc Sąd pominął dowód z przesłuchania K. K.. Sąd pominął dowód z przesłuchania K. K. dodatkowo z uwagi na brak konieczności w świetle art. 217 w zw. z art. 227 kpc przesłuchania jej, w szczególności mając na uwadze podawane przez nią argumenty o stanie zdrowia.

Biorąc pod uwagę, dokonane powyżej ustalenia i przeprowadzone rozważania, Sąd na mocy przepisu art. 477 (14) § 2 k.p.c. zmienił decyzję strony pozwanej w części zaskarżonej przez wnioskodawcę i zwolnił wnioskodawcę R. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) R. N. we W. z obowiązku zwrotu na fundusz chorobowy świadczenia wypłaconego K. K. z tytułu zasiłku chorobowego za okres od 1 października 2015 r. do 15 października 2015 r. w kwocie 604,05 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości 10,59 zł łącznie 614,64 zł.

Dodatkowo należy wskazać, że ubezpieczona K. K. na mocy postanowienia z dnia 19 lutego 2016 r. została poinformowana o samym postępowaniu i o możliwości wstąpienia do sprawy jako zainteresowana, lecz w wyznaczonym terminie nie zgłosiła się jako zainteresowana do sprawy.

Niezależnie jednak od powyższego, nawet gdyby przyjąć, że K. K. jako adresat zaskarżonej decyzji jest w sprawie stroną z mocy prawa jako inna osoba, której praw i obowiązków bezpośrednio dotyczy zaskarżona decyzja (art. 477 (14) par. 1 kpc), to należy wskazać, że ubezpieczona K. K. była wzywana na termin rozprawy w dniu 26 września 2016 r. na którym zapadł wyrok, wprawdzie jako świadek, lecz miała ona wiedzę o terminie rozprawy. K. K. nie stawiała się na termin rozprawy jedynie z uwagi na fakt, że nie chciała w niej uczestniczyć.

Orzeczenie o kosztach w punkcie II sentencji wyroku, znajduje podstawę w treści art. 113 ustawy o kosztach sądowych.